

การพัฒนาความสามารถในการเล่นเปียโนและความคงทนในการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก วิชาดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

The Development of Piano Playing Ability and Retention in Learning
Using the Song Memorization Method of Frances Clark
in International Music Subject for Prathomsuksa 2 Students.

สิวะฉัตร มีแย้ม^{*1} ไสว พักขาว²
Siwachat Miyaem^{*1} Sawai Fakhao²

Siwachattrumpet@gmail.com*

ส่งบทความ 15 มิถุนายน 2564 แก้ไข 26 มิถุนายน 2564 ตอรับ 28 มิถุนายน 2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเล่นเปียโนของนักเรียนหลังการใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเซส คลาร์ก กับเกณฑ์ร้อยละ 70 2) ศึกษาความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเซส คลาร์ก ของนักเรียน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง แขวงดอนเมือง เขตดอนเมืองกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม(Cluster random sampling) เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) แผนจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก 2) แบบวัดความสามารถในการเล่นเปียโน 3) แบบวัดความคงทนในการเรียนรู้ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลวิจัยพบว่า :

- 1) นักเรียนมีความสามารถในการเล่นเปียโน หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเซส คลาร์ก สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70
 - 2) นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้หลังการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก และ
 - 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก
- ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ฟรานเซส คลาร์ก, วิธีการจำบทเพลง, ทักษะการเล่นเปียโน, ความคงทนในการเรียนรู้

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพภัณฑิย์

² รองศาสตราจารย์ สาขาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพภัณฑิย์

¹ Master's degree student, Curriculum and Instruction Program, College of Education Sciences, Dhurakij Pundit University

² Assoc. Prof. Curriculum and Instruction Program, College of Education Sciences, Dhurakij Pundit University

Abstract

The purposes of this research were: 1) to compare ability in playing piano of students after learning through Frances Clark music memorization method with the criteria 70 percentages, 2) to study learning retention after learning through Frances Clark music memorization method, and 3) to study satisfaction of students towards the Frances Clark music memorization method. The sample group consists of 28 students from Class 2/1 in second semester, academic year 2020 in Phraharuthai Donmuang School, selected by cluster random sampling. The research tools for this study were: 1) the learning management plan related with Frances Clark music memorization method, 2) Piano skills assessment form, 3) learning retention measurement test, and 4) students' satisfaction on Frances Clark music memorization method questionnaire. The data collected were analyzed by percentage, mean, standard deviation and t-test.

Findings of this research were as follows:

1) The students' ability in playing piano after learning through Frances Clark music memorization method was statistically higher than the criteria 70 percentages at .05 level of significance.

2) The students had learning retention after learning through Frances Clark music memorization method.

3) The satisfaction of students toward Frances Clark music memorization method was at a high level.

Keywords: Frances Clark, Music Memorization Method, Piano Skills, Learning Retention

บทนำ

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางหรือยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียนเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน (วิจารณ์ พานิช, 2555)

วิจารณ์ พานิช (2555) ได้กล่าวว่า ครูจึงต้องยึดหลัก “สอนน้อย เรียนมาก” คือ ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็ก ครูต้องตอบได้ว่า ศิษย์ได้เรียนอะไรและเพื่อให้ศิษย์ได้เรียนสิ่งเหล่านั้น ครูต้องทำอะไร ไม่ทำอะไร ในสภาพเช่นนี้ ครูยิ่งมีความสำคัญมากขึ้น และท้าทายครูทุกคน อย่างที่สุดที่จะไม่ทำหน้าที่ครูผิดทาง คือ ทำให้ศิษย์เรียนไม่สนุก หรือเรียนแบบขาดทักษะสำคัญ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้อง “ก้าวข้ามสาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะ เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ที่ครูสอนไม่ได้ นักเรียนต้องเรียนเอง หรือพูดใหม่ว่าครูต้องไม่สอน แต่ต้องออกแบบ

การเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก (facilitate) ในการเรียนรู้ให้นักเรียน เรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ แล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดจากภายในใจ และสมองของตนเอง ดนตรีเป็นสิ่งที่ธรรมชาติให้มาพร้อม ๆ กับชีวิตมนุษย์โดยที่มนุษย์เองไม่รู้ตัว (ประเสริฐศักดิ์ ขำศิริ, 2556)

ดนตรีเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์อย่างหนึ่งที่จะช่วยให้มนุษย์มีความสุข สนุกสนานรื่นเริง ช่วยผ่อนคลายความเครียดทั้งทางตรงและทางอ้อม ดนตรีเป็นเครื่องกล่อมเกลาคิดใจของมนุษย์ให้มีความเบิกบานร่าเริงให้เกิดความสงบและพักผ่อน กล่าวคือในการดำรงชีพของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตายดนตรีมีความเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อาจสืบเนื่องมาจากความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ โดยตรงหรืออาจเกิดจากขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมในการเรียนดนตรีนั้น ทักษะด้านการอ่านถือเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญที่ผู้เรียนดนตรีควรได้รับการพัฒนาเนื่องจากทักษะอ่านที่ดีจะทำให้ผู้เรียนสามารถประหยัดเวลาในการฝึกหัดบทเพลงใหม่และทำให้ผู้เรียนสามารถเก็บรายละเอียดสาระสำคัญต่าง ๆ ที่อยู่โน้ตเพลงได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามทักษะที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง

ในการเรียนดนตรีที่ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาเช่นกัน คือ ทักษะในการจำบทเพลง เนื่องจากการบรรเลงบทเพลงจากความจำ ถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในการแสดงดนตรี การบรรเลงบทเพลงจากความจำเกิดขึ้นครั้งแรกจากการแสดงดนตรีของ คลาร่า ชูมานน์ (Clara Wieck-Schumann) ในปีคริสต์ศักราช 1837 ดังนั้นนับตั้งแต่ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา การบรรเลงดนตรีจากความจำจึงถือเป็นเรื่องธรรมดาที่นักดนตรีทุกคนควรปฏิบัติและได้กลายมาเป็นขนบธรรมเนียมปฏิบัติสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน (McKinney and Heyl, 2013)

นักเรียนส่วนใหญ่จะเริ่มฝึกซ้อมการจำบทเพลงหลังจากการฝึกปฏิบัติบทเพลงได้อย่างชำนาญ (Aiello, 2004 as cited in Parncutt & Mcpherson, 2002) และวิธีการปกติที่คนส่วนใหญ่นิยมใช้ในการฝึกจำบทเพลงเปียโนคือ วิธีการเล่นบทเพลงแบบซ้ำทวน (motor repetition) ซึ่งถือเป็นความจำด้วยวิธีการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อหรือประสาทสัมผัส กล่าวคือ ผู้ฝึกจะบรรเลงบทเพลงซ้ำทวนหลายรอบ จนกระทั่งสามารถบรรเลงจากความจำได้ ซึ่งวิธีการดังกล่าวทำให้ใช้เวลาในการฝึกหัดค่อนข้างนาน และทำให้ความจำมีความมั่นคงน้อย เนื่องจากผู้บรรเลงขาดความเข้าใจบทเพลงอย่างลึกซึ้ง หากเกิดความผิดพลาดขณะทำการแสดง ผู้บรรเลงจะไม่สามารถทราบได้ว่าขณะนั้นตนบรรเลงอยู่ตรงจุดไหนของบทเพลง อาจจะทำให้ย้อนกลับไปเริ่มบรรเลงบทเพลงใหม่ตั้งแต่ต้น (Jesselson, 2009)

ผลการวิเคราะห์จากคะแนนความสามารถในการเล่นเปียโนและแบบสังเกตพฤติกรรมวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนในเครือพระหฤทัย ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ปีการศึกษา 2562 นักเรียนส่วนใหญ่ที่มีคะแนนความสามารถในการเล่นเปียโนต่ำกว่าเกณฑ์ ไม่สามารถจำโน้ตในบทเพลงที่จะปฏิบัติได้และไม่มีรูปแบบในการบรรเลงในแต่ละท่อนเพลง ทำให้เทคนิคและการเชื่อมโยงของประสาทนิ้วมือในการบรรเลงขาดความเชื่อมโยงกัน ส่งผลให้เล่นไม่จบบทเพลงตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ (แบบประเมินคะแนนวิชาดนตรีระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 /2562)

ฟรานเชส คลาร์ก เป็นนักเปียโน และนักวิชาการชาวอเมริกัน ผู้ประพันธ์ ร่วมเขียน และเรียบเรียงหนังสือวิธีเล่นเปียโนที่ใช้กันอย่างแพร่หลายหลายเล่ม ได้แนะนำ

แนวคิดของการสอนการเล่นเปียโนและการอ่านโน้ตดนตรีด้วยรูปแบบวิธีการสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตั้งแต่ชั้นเริ่มต้น (Clarke, 1992) วิธีการจำบทเพลงที่ได้นั้นควรเน้นความเข้าใจบทเพลงอย่างลึกซึ้งโดยใช้วิธีการวิเคราะห์บทเพลงอันประกอบไปด้วย วิเคราะห์โครงสร้าง และส่วนประกอบทางทฤษฎีในบทเพลง (Clarke, 1992; Chronister, 2005) ฟรานเชส คลาร์ก ผู้มีบทบาทสำคัญในวงการเปียโนด้านการสอนและการฝึกอบรมครูเปียโนกล่าวในหนังสือ Question and Answers Practical Advice for Piano Teachers ว่าการจำบทเพลงเปียโนหมายถึง การจำบทเพลงด้วยวิธีการ 4 วิธีคือ การจำด้วยการวิเคราะห์ การจำด้วยการฟัง การจำด้วยการมอง การจำด้วยกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัส หากวิธีการทั้ง 4 ได้รับการฝึกฝนอย่างเพียงพอ นักเรียนจะรู้สึกถึงความมั่นคงในการจำบทเพลง ซึ่งการสอนการจำบทเพลงเปียโนควรเริ่มต้นตั้งแต่ปีแรกของการเรียนและควรเริ่มจากบทเพลงที่ง่ายและไม่ซับซ้อน โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) มองและวิเคราะห์บทเพลงก่อนเริ่มเล่นบทเพลงครั้งแรก ในกรณีที่บทเพลงสั้นและง่าย ผู้ฝึกควรจดจำรายละเอียดของบทเพลงให้ได้ก่อนฝึกเล่น ตัวอย่างรายละเอียดในการวิเคราะห์บทเพลงได้แก่อัตราจังหวะ ความเข้มของเสียง ประโยคเพลง คู่เสียง การใช้โน้ต จังหวะ (อาจใช้วิธีการนับหรือตบจังหวะ) ระบุความเหมือน หรือความแตกต่างระหว่างท่อนเพลง เป็นต้น 2) ปิดหนังสือโน้ตบ่งจังหวะก่อนเล่น แล้วเริ่มเล่นอย่างช้า ๆ จากความจำ ในขั้นตอนนี้ควรนึกถึงสิ่งที่วิเคราะห์และภาพของโน้ตขณะเล่น การเตรียมตัวด้วยการมองและวิเคราะห์บทเพลงจะสามารถทำให้การเล่นอย่างช้า ๆ ครั้งแรกมีความแม่นยำ 3) ในขณะที่เล่นบทเพลงโดยไม่มองโน้ตนั้น การจำด้วยการฟังและการเคลื่อนไหวประสาทสัมผัสจะเข้ามามีบทบาท สังเกตได้ว่าการจำด้วยกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัสจะเข้ามามีบทบาทในขั้นตอนสุดท้าย ซึ่งควรฝึกซ้ำทวนจนกระทั่งสามารถจำความรู้สึกของมือซึ่งควรฝึกซ้ำทวนจนกระทั่งสามารถจำความรู้สึกของมือในขณะเล่นบทเพลงได้แล้ว ควรย้อนกลับไปฝึกขั้นตอนแรก คือ การมองและวิเคราะห์บทเพลง เพื่อป้องกันไม่ให้ความจำด้วยกล้ามเนื้อหรือประสาทสัมผัสเข้ามามีบทบาทมากกว่าวิธีอื่น ๆ

นอกจากนี้ความคงทนในการเรียนก็มีความจำเป็นและสำคัญมากสำหรับการเรียนดนตรี เพราะธรรมชาติของวิชาดนตรีต้องใช้ความรู้เดิมเป็นพื้นฐาน สำหรับการเรียนรู้

เนื้อหาในระดับสูงที่มีความต่อเนื่องกันไปตามลำดับและจดจำสิ่งต่างๆ ได้ อัดัม (Adams, 1967: 9) กล่าวว่า การคงไว้ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถที่จะระลึกได้ต่อสิ่งเร้าที่เคยเรียนหรือเคยที่มีประสบการณ์รับรู้มาแล้วหลังจากที่ได้ทอดทิ้งไว้ชั่วระยะเวลาหนึ่งก็คือความคงทนในการจำ และมีการประเมินผลการเรียนรู้อีกมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแล้วหรือยังหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงใด ถ้าเราประเมินผลทันทีที่ผู้เรียนทำสิ่งนั้นที่เราต้องการได้สำเร็จผลที่ได้คือผลของการเรียนรู้แต่ถ้าเราคอยให้เวลาล่วงเลยไประยะหนึ่งอาจเป็น 2 นาที 5 นาที หรือหลาย ๆ วัน จึงค่อยประเมินผลการเปลี่ยนแปลงที่ได้คือผลการเรียนรู้ของความคงทนในการจำ

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการพัฒนาความสามารถในการเล่นเปียโนและความคงทนในการจำบทเพลง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเล่นเปียโนและความคงทนการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเซส คลาร์ก วิชาดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในการเล่นเปียโนโดยการบรรเลงเพลงในหลักสูตร อัลเฟรด (Alfred's Basic Piano Library) เพื่อใช้ในการฟังดนตรีหรือบรรเลงดนตรีและการร้องเพลงซึ่งจะเป็นการพัฒนาทักษะการจำบทเพลงในการเล่นเปียโนขั้นสูงสำหรับผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเล่นเปียโนหลังการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก กับเกณฑ์ร้อยละ 70
2. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ โดยการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการเล่นเปียโนหลังการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความคงทน

ในการเรียนรู้หลังการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก ในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนในเครือพระหฤทัย ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 4 โรงเรียน คือ

- 1.1 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ (5 ห้องเรียน จำนวน 148 คน)
- 1.2 โรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์ (3 ห้องเรียน จำนวน 85 คน)
- 1.3 โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี (5 ห้องเรียน จำนวน 149 คน)
- 1.4 โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง (7 ห้องเรียน จำนวน 210 คน)

รวมทั้งสิ้นจำนวน 20 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 592 คน (ฝ่ายวิชาการโรงเรียนในเครือพระหฤทัย ภาคเรียนที่ 2/2563)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง แขวงดอนเมือง เขตดอนเมืองกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม(Cluster random sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ วิธีการจำบทเพลงเปียโนของ ฟรานเซส คลาร์ก

ตัวแปรตาม คือ 1. ความสามารถในการเล่นเปียโน 2. ความคงทนในการเรียนรู้ และ

3. ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยการใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเซส คลาร์ก

4. ขอบเขตเนื้อหาเนื้อหาในรายวิชา ดนตรีสากล เรื่อง การปฏิบัติเปียโนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ตามหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรกลางของโรงเรียนในเครือพระหฤทัยได้กำหนดเนื้อหาเป็นสาระการเรียนรู้ตามแผนจัดการเรียนรู้

การดำเนินงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนจัดการเรียนรู้ สำหรับการพัฒนาความสามารถในการเล่นเปียโนและความคงทนการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเชส คลาร์ก วิชาดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 แผน ประกอบด้วย

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีสากลบนบรรทัด 5 เส้น

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านโน้ตเพลงที่บรรเลง

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง นิ้วมือประจำตัวโน้ตมือซ้ายและมือขวา

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การปฏิบัติเปียโนในทำนองเพลงมือขวา

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การปฏิบัติเปียโนในคอร์ดมือซ้าย

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การปฏิบัติเปียโนทั้งเพลงประกอบจังหวะ

ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60) ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

2. แบบวัดความสามารถในการเล่นเปียโนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นแบบวัดความสามารถในการปฏิบัติโดยมีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) ใน 4 ด้าน คือ การบรรเลงจากความจำโดยไม่ดูโน้ตเพลง การบรรเลงโน้ตในบทเพลงได้อย่างถูกต้อง การบรรเลงโน้ตตามจังหวะในบทเพลงได้อย่างถูกต้อง และบรรเลงบทเพลงถูกต้องตามนิ้วมือที่กำหนดให้ ซึ่งได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ และมีความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินจากการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เท่ากับ 0.72

3. แบบวัดความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเชส คลาร์ก วิชาดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นแบบวัดความสามารถในการจำเนื้อหา ความรู้ที่ได้เรียนซึ่งเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 20 ข้อ ได้รับการตรวจสอบจาก

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ค่าความยากง่าย (P) เท่ากับ 0.57- 0.78 ค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.32-0.67 และค่าความเชื่อมั่น (R) เท่ากับ 0.75

4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยการใช้วิธีการจำของ ฟรานเชส คลาร์ก วิชาดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นข้อคำถามที่ให้นักเรียนแสดงความรู้สึกรับหรือพอใจต่อการเรียนรู้ โดยการใช้วิธีการจำของ ฟรานเชส คลาร์ก วิชาดนตรีสากล ประกอบด้วยประเด็นการสอบถาม 3 ประเด็น 1) ด้านครูผู้สอน 2) ด้านวิธีการจำบทเพลง 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบ One group posttest only design ดังนี้

Experimental group	X	O ₂
X	แทน วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเชส คลาร์ก	
O ₂	แทน การทดสอบหลังเรียน	

2. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเล่นเปียโนและความคงทนการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเชส คลาร์ก วิชาดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 มีนักเรียน 28 คนปีการศึกษา 2563 มีขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขั้นเตรียม

ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน และรายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการจำของฟรานเชส คลาร์ก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แก่ฝ่ายวิชาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะ และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 ที่เรียนดนตรี:นาฏศิลป์หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การเล่นเปียโน

2. ขั้นตอนทดลอง

2.1 ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้ตามแผนจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การเล่นเปียโน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้กำหนดขั้นตอนตามวิธีการจำบทเพลงโดยวิธีของ ฟรานเซส คลาร์ก คือ 1) การจำด้วยเสียง 2) การจำด้วยการวิเคราะห์ 3) การจำด้วยการมอง และ 4) การจำด้วยกล้ามเนื้อและประสาท

2.2 เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนรู้ตามแผนจัดการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยวัดความสามารถในการเล่นเปียโนของนักเรียนโดยใช้แบบวัดความสามารถในการเล่นเปียโนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และให้นักเรียนทำแบบวัดความคงทนในการเรียนรู้ครั้งที่ 1 และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำของ ฟรานเซส คลาร์ก

2.3 หลังจากที่ได้ให้กลุ่มตัวอย่างได้วัดความสามารถในการเล่นเปียโนไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความคงทนมาให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทำอีกเป็นครั้งที่ 2 เพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ความคงทนในการเรียนรู้

2.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป ดังนี้

1. เปรียบเทียบความสามารถในการเล่นเปียโนโดยการจำบทเพลงของนักเรียนหลังจัดการเรียนรู้กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for One Sample)

2. วิเคราะห์ความคงทนในการเรียนรู้ โดย เปรียบเทียบการจำบทเพลงหลังจากที่ได้ให้กลุ่มตัวอย่างได้วัดความสามารถในการเล่นเปียโนหลังเรียนไปแล้วกับเมื่อ เว้นระยะห่าง 2 สัปดาห์ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for dependent samples)

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจำของ ฟรานเซส คลาร์ก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการเล่นเปียโนและความคงทนในการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก วิชานดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปรากฏผลดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเล่นเปียโนของนักเรียนหลังการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์กสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ได้ผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเล่นเปียโนหลังการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก กับเกณฑ์ร้อยละ 70 (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)

นักเรียนกลุ่มทดลอง	คะแนนความสามารถในการเล่นเปียโน		คะแนนที่เป็นเกณฑ์ (ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม)	t	p
	$\bar{x}$	S.D.			
28 คน	18.5	1.48	14	5.33*	.000

* $p < .05$

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเล่นเปียโนของนักเรียนหลังการใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเซส คลาร์กสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2. ผลการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้โดยการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก หลังเรียนกับคะแนนความสามารถในการเล่นเปียโนหลังเรียนจบไป 2 สัปดาห์

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้โดยการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (n=28)

คะแนนทดสอบหลังเรียน (20 คะแนน)		คะแนนทดสอบหลังเรียนจบไป 2 สัปดาห์ (20 คะแนน)		t	p
$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	2.055	0.053
18.5	1.48	17.75	1.53		

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนความสามารถในการเล่นเปียโนโดยการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก หลังเรียนกับคะแนนความสามารถในการเล่นเปียโนหลังเรียนจบไป 2 สัปดาห์ไม่แตกต่างกัน นั่นคือ นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้โดยการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก

ตารางที่ 3 แสดงระดับผลระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก (n=28)

รายการที่ถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านครูผู้สอน	4.26	0.66	มาก
ด้านวิธีการจำบทเพลง	4.49	0.50	มาก
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.56	0.50	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.43	0.57	มาก

ตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.56$, S.D = 0.50) รองลงมา ด้านวิธีการจำบทเพลงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.50) และสุดท้ายอยู่ในระดับมากคือ ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.66)

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการเล่นเปียโนของนักเรียนหลังการใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเซส คลาร์กสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการเล่นเปียโนโดยการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก หลังเรียนกับคะแนนความสามารถในการเล่นเปียโนหลังเรียนจบไป 2 สัปดาห์ไม่แตกต่างกัน นั่นคือนักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้โดยการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก

3.ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการเล่นเปียโนและความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก วิชาดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะอภิปรายดังนี้

1. นักเรียนมีความสามารถในการเล่นเปียโนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก ในวิชาดนตรีสากล มุ่งเน้นในการฝึกซ้อมความจำจากการเข้าใจบทเพลงที่บรรเลง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ช็อคเลย์ (Shockley, 1980) ที่ได้กล่าวไว้ว่า วิธีการจำที่ดีที่สุดคือ การจำสิ่งในที่เข้าใจ การเข้าใจในรายละเอียดของบทเพลงถือเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการจำ ซึ่งการที่จะมีความเข้าใจในบทเพลงได้นั้นจะต้องมาจากการวิเคราะห์ส่วนประกอบของบทเพลงซึ่งความจำประเภทนี้มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนความจำด้วยวิธีอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความคงทนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งในการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเซส คลาร์ก ซึ่งกล่าวในหนังสือ Question and Answers Practical Advice for Piano Teachers 4 วิธี คือ 1) การจำด้วยการวิเคราะห์ 2) การจำด้วยการฟัง 3) การจำด้วยการมอง 4) การจำด้วยกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัส คือ ความจำด้วยกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัส ซึ่งสัมพันธ์กับเกณฑ์การวัดผลตามรายการดังนี้คือ 1) บรรเลงจากความจำโดยไม่ดูโน้ต 2) การบรรเลงโน้ตในบทเพลง 3) การบรรเลงโน้ตตามจังหวะในบทเพลง และ 4) การบรรเลงถูกต้องตามนิ้วมือที่กำหนดให้ จึงทำให้ความสามารถในการเล่นเปียโนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเซส คลาร์ก สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอติพร ศงสภาค (2554) ที่ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการสอนเพื่อส่งเสริมการจำบทเพลงสำหรับนักเรียนเปียโนอายุ 11-12 ปี ซึ่งพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และYieng Chyi Chen (2013) ได้ทำการวิจัยเรื่องเปรียบเทียบวิธีการสอนดนตรีระหว่าง The Music Tree, Piano Adventures, และ Hal Leonard Student Library สำหรับการเริ่มต้นสอนเปียโน ผลการวิจัยพบว่าการสอน

โดยใช้วิธี The Music Tree ซึ่งเป็นวิธีของ Frances Clark ร่วมกับ Louise Goss ซึ่งเป็นผู้บุกเบิก intervallic reading ซึ่งเป็นวิธีที่ยอดเยี่ยมในการอ่านและจำโน้ตดนตรีและมีแนวทางการฝึกกำหนดจังหวะที่ดีกว่าอีก 2 วิธี เพราะว่า The Music Tree จะฝึกให้เรียนรู้อย่างซ้ำ ๆ และมีการเสริมแรงที่ดีและต่อเนื่อง รวมทั้งมีการกระตุ้นกลุ่มของกล้ามเนื้อในการจับจังหวะ ในขณะที่วิธี Piano Adventures จะมีแนวทางที่โดดเด่นที่การสอนเทคนิคที่ชัดเจนและการฝึกหัดที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งการเลือกเทคนิคตามความถนัดและความสนใจ มีการจัดทำหนังสืออ่านประกอบการเรียนที่มีบทเรียนจำนวนมากที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจมีทั้งภาพและสีซึ่งทำให้น่าอ่าน วิธีของ Hal Leonard Student Library เสนอวิธีสอนดนตรีชนิดต่าง ๆ ที่หลากหลายกว่าวิธีอื่น เพื่อให้ครูเลือกนำไปใช้ได้ง่ายและสะดวก

2. นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้หลังการใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเซส คลาร์ก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเซส คลาร์ก นอกจากการเข้าใจบทเพลงแล้วยังมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการฝึกฝนจนมีความคงทนของการเรียนรู้ ซึ่งคลาร์ก (Clarke, 1992) ได้กล่าวว่า หากใช้วิธีการจำทั้ง 4 วิธี คือ 1) การจำด้วยการวิเคราะห์ 2) การจำด้วยการฟัง 3) การจำด้วยการมอง และ 4) การจำด้วยกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัส ได้รับการฝึกฝนอย่างเพียงพอ นักเรียนจะรู้สึกถึงความมั่นคงในการจำบทเพลง ซึ่งการจำที่มีประสิทธิภาพ เกิดจากการผสมผสานกันของการมองเห็น การเคลื่อนไหว การฟัง และทักษะการวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Ormrod (2012: 158-159) ที่กล่าวว่า ในการเรียนรู้ ถ้าผู้เรียนสามารถหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงของข้อมูลหรือสิ่งที่เรียนรู้ใหม่กับสิ่งที่เคยเรียนรู้มาก่อนได้ ผู้เรียนจะบันทึกสิ่งนั้นไว้ในความจำระยะยาวและสามารถจำได้ดีขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดของ พาสนา จุลรัตน์(2563: 224-225) ที่กล่าวว่า การจำจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยการฝึกหัดหรือท่องจำอยู่เสมอ ความจำของมนุษย์มีการทำงานตลอดเวลาและมีการปรับข้อมูลในหน่วยความจำอยู่เสมอตามข้อมูลที่ได้รับความจำของมนุษย์มีขีดจำกัด บุคคลจึงไม่สามารถจำทุกอย่างที่รับรู้มาได้หมดเป็นระยะเวลานานได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Johana Kolčavová (2014) ได้ทำ

การวิจัยเรื่องการสอนเปียโนตามแนวของ Frances Clark โดยใช้วิธี The Music Tree ในระดับประถมศึกษา ในสาธารณรัฐเช็ก ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้ได้รับการสอนเปียโนตามแนวของ Frances Clark โดยใช้วิธี The Music Tree มีการพัฒนาในการจำบทเพลงและทักษะในการเล่นเปียโน รวมทั้งมีความคิดสร้างสรรค์ในการเล่นเปียโนเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ สายแวว (2558) ที่ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้เรื่องโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผลการวิจัยพบว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนซึ่งมีแบบฝึกการอ่านและการจำโน้ตดนตรีซึ่งมีดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.7978 ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีความคงทนในการเรียนรู้เรื่องโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเชส คลาร์ก ในภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 เนื่องจากในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้วิจัยได้นำวิธีการจำบทเพลงของฟรานเชส คลาร์ก ทั้ง 4 วิธี คือ 1) การจำด้วยการวิเคราะห์ 2) การจำด้วยการฟัง 3) การจำด้วยการมอง 4) การจำด้วยกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัสมาใช้ให้นักเรียนฝึกจำและฝึกเล่นเปียโนอย่างเป็นขั้นตอนและมีการประเมินความก้าวหน้าตามเกณฑ์การให้คะแนนที่สัมพันธ์กับวิธีการจำบทเพลงให้นักเรียนทราบพัฒนาการในการเล่นเปียโนเป็นระยะ จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเชส คลาร์ก โดยด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นพรัตน์ เดชวงษ์ (2544) กล่าวว่า ความรู้สึก พึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับในสิ่งที่ต้องการหรือบรรลุจุดหมายในระดับหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นหากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นได้รับการตอบสนอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชัชชา รักยินดี และณัฐรดี ผลผลาหาร (2557) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี (ศูนย์ดนตรี) ซึ่งพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมในระดับมาก โดยผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านของครูผู้สอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ ด้านผู้สอน ใช้นวัตกรรม สื่อการสอนอย่างเหมาะสมและสอดคล้อง

กับเนื้อหาวิชา และด้านผู้สอนเอาใจใส่ดูแลผู้เรียนอย่างทั่วถึงและอุทิศตนให้การสอนอย่างเต็มที่ และผู้เรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ด้านการเรียนการสอน และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ สายแวว (2558) ที่ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้เรื่องโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน พบว่านอกจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและมีความคงทนในการเรียนรู้แล้วนักเรียนยังมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น โดยรวมในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของ ฟรานเชส คลาร์กไปใช้ นักเรียนควรต้องมีความรู้พื้นฐานในการอ่านโน้ตสากลเบื้องต้นและพื้นฐานการเล่นเปียโนเบื้องต้น เช่นการวางนิ้ว การรู้จักโน้ตต่าง ๆ บนลิ้มเปียโนจะทำให้การใช้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

1.2 ครูผู้สอนที่นำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเชส คลาร์กไปใช้ ควรมีความเข้าใจทฤษฎีการอ่านโน้ตดนตรีสากลและเครื่องหมายต่าง ๆ ในโน้ตและมีความสามารถในการปฏิบัติเปียโนหรือคีย์บอร์ดเพื่อที่จะอธิบายเนื้อหาให้นักเรียนเข้าใจได้ดีขึ้น และสามารถสาธิตการเล่นเปียโนหรือคีย์บอร์ดให้นักเรียนเข้าใจได้ดี รวมถึงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและแก้ปัญหาได้ตรงจุดในข้อบกพร่องของนักเรียนแต่ละคน

1.3 การเรียนการสอนตามแผนจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเชส คลาร์ก ต้องมีสื่อการสอน อุปกรณ์ เครื่องดนตรีได้แก่ เปียโนยี่ห้อ แอมป์ขยายเสียงที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนเพื่อให้เป็นไปตามขั้นตอนตามที่กำหนดไว้ในแต่ละแผนจัดการเรียนรู้

1.4 ครูผู้สอนต้องปฏิบัติตามวิธีการจำบทเพลงของฟรานเชส คลาร์ก ทั้ง 4 ขั้นตอน โดยไม่ลัดขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งเพราะทุกขั้นตอนจะมีความเชื่อมโยงกันทั้งวิธีการจำและแผนจัดการเรียนรู้เพื่อให้ได้ผลเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

1.5 ในช่วงการฝึกซ้อมของนักเรียนหรือ การทดลองปฏิบัติในบทเพลงครูควรสาธิตให้นักเรียนปฏิบัติ ตามเริ่มอย่างช้า ๆ ก่อนเพื่อให้ นักเรียนบางคนที่ไม่ทันได้ ปฏิบัติพร้อมนักเรียนคนอื่น ๆ และครูควรเสริมแรงทางบวก เมื่อนักเรียนกล้าแสดงออกหรือทำได้ดี รวมถึงเสริมแรง ทางบวกให้กำลังใจสำหรับนักเรียนที่ช้ากว่าคนอื่น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการวิจัยโดยนำวิธีการจำบทเพลง ของฟรานเซส คลาร์กไปพัฒนาและทดลองใช้กับ เครื่องดนตรีทุกชนิด

2.2. ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบ ผลการเรียนรู้เปียโนโดยใช้วิธีการจำบทเพลงของฟรานเซส คลาร์ก กับวิธีของคนอื่น

เอกสารอ้างอิง

- นพรัตน์ เตชะวนิช. (2544). ความพึงพอใจของพนักงานธนาคารกสิกรไทยที่มีต่อวารสารกิจการสัมพันธ์ วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ประเสริฐศักดิ์ จำสรี. (2556). ความหมายของดนตรี [ออนไลน์]. ได้จาก <http://www.acn.ac.th/articles/mod/forum/discuss.php?d=95>. [สืบค้นเมื่อ 2 ธันวาคม 2563].
- พรทิพย์ สายแวว. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้เรื่องโน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พาสณา จุลรัตน์. (2563). จิตวิทยาการรู้คิด. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์
- สุชนา รักยิณดี และณัฐริดี ผลผลาหาร. (2557). ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี (ศูนย์ดนตรี). วิจัยในชั้นเรียน. โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี.
- อติพร คงสอาด. (2554). การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมการจำบทเพลงสำหรับนักเรียนเปียโน อายุ 11-12 ปี. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต,สาขาดนตรีศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Adams, J. A. (1967). *Human Memory*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Chronister, R. (2005). *A Piano Teacher's Legacy*. New Jersey: The Frances Clark Center for Keyboard Pedagogy.
- Chen, Yieng Chyi. (2013). *A comparison of the Music tree, Piano adventures, and Hal Leonard student library for beginning piano teachers*. Doctoral dissertation. University of Alabama.
- Clark, F. (1992). *Questions and Answers Practical Advice for Piano Teachers*. The United States of America: The Instrumentalist.
- Jesselson, R. (2009). *Tips for Memorizing Music, Part One*. [Online]. Available from: <http://www.music.sc.edu/articles/ASTA%20article%20on%20>. [Accessed 2 september 2020].
- Johana Kolčavová. (2014). *Frances Clark The music tree*. Czech: Janáček Academy of Music and Performing Arts in Brno Faculty of Music.
- McKinney, K. and Heyl, B. (2013). *Sociology Through Active Learning: Student Exercises* (2nd Ed.). London: Sage Publication.
- Ormrod, J. E. (2012). *Human Learning* (6th Ed.). New Jersey: Pearson Education.
- Parncutt, R. and McPherson, G.E. (2002). *The Science & Psychology of Music Performance*. New York: Oxford University Press.
- Shockley, R. P. (1980). *An Experimental Approach to The Memorization of Piano Music with Implications for Music Reading*. Doctoral dissertation. University of Colorado.